

SPIRALA

Film

Spiral / Spirala, 2022, regizat de Salla Sorri, Eva-Maria Koskinen, Finlanda, 18 min.

Competențe consiliere și orientare - comunicare și abilități sociale, integrarea abilităților de interrelaționare în vederea dezvoltării personale și profesionale, managementul emoțiilor, îmbunătățirea autocontrolului emoțional în diferite situații de viață, comunicarea eficientă în familie, bullying

Competențe cinematografice

Tipuri de încadraturi, generarea emoției prin imagine, construcția conflictului prin montaj

Nivel

clasa a X-a

Recomandări

Având în vedere competențele, filmul poate fi studiat la clasele IX - XII

CUPRINS

- Sinopsis film
- Despre echipa filmului
- Termeni & concepte
- (re)Vizionarea filmului
 - Tipuri de încadraturi
 - Așezarea personajelor în cadru
 - Evidențierea conflictelor interioare (prin mișcări de cameră și imagine) și a conflictelor dintre personaje (prin dialog)
- Subiecte de discuție și activități propuse
- Despre bullying

SPIRALA - CUM VEZI CE SIMȚI?

După mulți ani, Anna se reîntâlnește cu Jasmine, o fostă colegă care o chinuise în timpul școlii. Jasmine își aduce fiica la cursul de balet predat de Anna, iar întâlnirea transformă ora veselă de dans într-o luptă pentru statut, în care emoțiile tulbură judecata Annei.

Este posibil ca o poreclă din timpul școlii să rămână în memoria afectivă mulți ani după ce școala s-a terminat? Te poți transforma din victimă în agresor? Sunt câteva întrebări ridicate de filmul *Spirala*, povestea amețitoare a unei ore de balet scăpate de sub control.

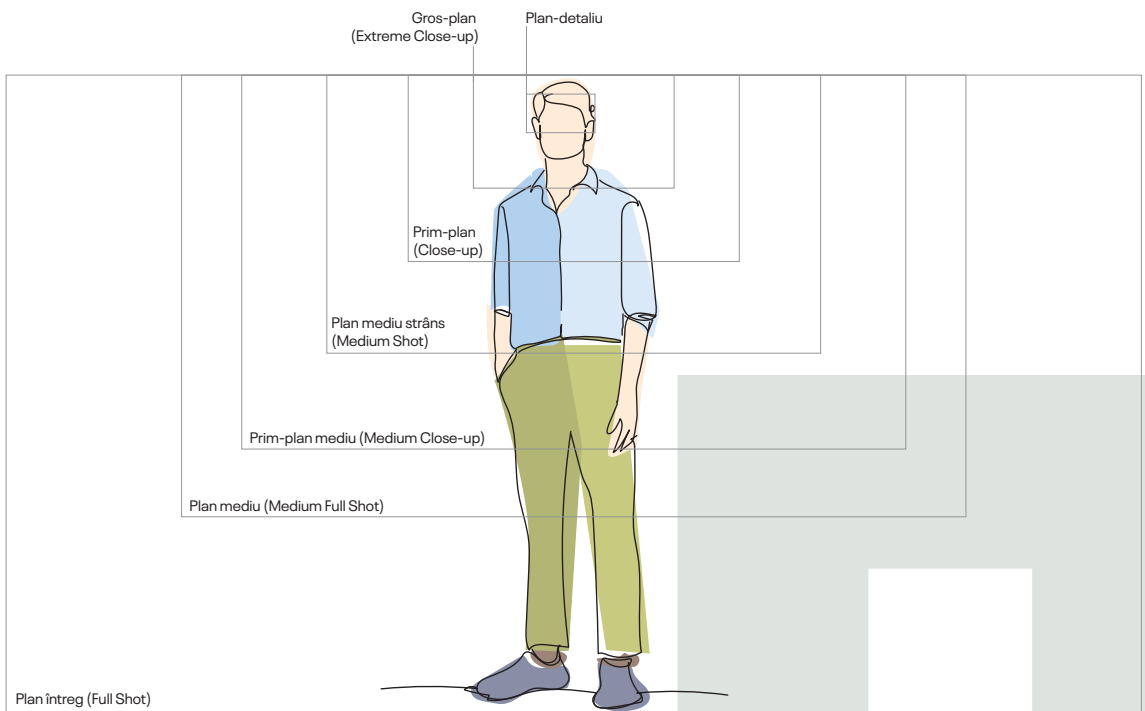
Spirala (2022) este un scurtmetraj finlandez, proiectat în premieră în competițiile festivalurilor Brussels Short Film Festival și Tampere Film Festival. Este co-regizat de **Salla Sorri** și **Eva-Maria Koskine**, cea din urmă fiind și scenarista filmului.¹

DESPRE REGIZOARE

Salla Sorri a absolvit ca regizor de film documentar la Aalto University, în 2014. A regizat atât documentare, cât și scurtmetraje de ficțiune. Filmele ei au fost proiectate la Al Jazeera World, în competiția Cannes Cinéfondacion și în competiția Horizonti a Festivalului de Film de la Veneția. În prezent lucrează la un proiect de lungmetraj.

Eva-Maria Koskinen a lucrat ca jurnalistă și producătoare înainte să studieze scenaristică la Aalto University. În prezent, lucrează la propriul serial, *Monster*.

TERMENI ȘI CONCEPTE

1. Pagina filmului *Spirala*, pe *Finnish Film Foundation*: <https://www.ses.fi/catalogue/film/spiral/>

PLAN

ceea ce se vede prin obiectivul unei camere de filmat. Combinând diferite tipuri de planuri, mișcări și unghiuri de filmare, cineastul reușește să stârnească emoții/gânduri.

Tipuri de planuri:

PLAN GENERAL

(**Long Shot/Wide Shot**) un cadru larg în care sunt cuprinse mai multe personaje sau un întreg decor;

PLAN ÎNTREG

(**Full Shot**) personajul văzut din cap până în picioare;

PLAN MEDIU

(**Medium Full Shot**) personajul văzut de la cap până la genunchi;

PLAN MEDIU STRĂNS

(**Medium Shot**) personajul văzut de la cap până la mijlocul bazinului;

PRIM-PLAN MEDIU

(**Medium Close-up**) personajul văzut de la piept în sus;

PRIM-PLAN

(**Close-up**) fața unui personaj, cu linia umerilor în cadru;

GROS-PLAN

(termen împrumutat din limba franceză; **Extreme Close-up**) fața unui personaj arătată pe tot ecranul, de regulă cu bărbia sau fruntea tăiate. Este o tehnică ce transformă personajul într-un gigant, forțând spectatorul să fie părtaș direct la trăirile lui.

PLAN-DETAIU

detaliu de obiect sau parte a unei persoane. Folosit pentru a transmite un mesaj spectatorului, pentru a-l face să înțeleagă ceva despre acel moment/personaj.

CADRU

Modul în care personajul/personajele sau lucrurile sunt plasate în perimetrul cuprins de „ochiul” camerei de filmat. Decizia asupra organizării cadrului ține cont de: relația dintre personaje, dimensiunea lucrurilor, elementele care se găsesc în jurul personajelor. Totul pentru a genera emoția/înțelegerea pe care o presupune scena respectivă. O secvență de film este compusă din mai multe tipuri de cadre.

PLAN

Ceea ce se vede pe direcția de filmat a camerei;

CONTRAPLAN

Ceea ce se vede dacă întorci camera în direcția opusă;

ZOOM

Mișcare de cameră - apropiere sau depărtare de un obiect/personaj;

PANORAMARE

Tehnică de filmare în care camera se mișcă dintr-o parte în alta, folosită pentru secvențele în care există mișcare;

CADRU PLONJAT

Unghi de filmare în care cadrul este văzut de sus în jos, folosit uneori pentru a sugera apăsare, minimizare;

TĂIETURĂ DIRECTĂ (CUT)

Schimbarea bruscă a cadrului cu altul (fie că e vorba de aceeași locație sau de una diferită).^{2,3}

2. Articol: *Types of Film Shots: 80+ Shots You Must Know*, de Nashville Film Institute: <https://www.nfi.edu/types-of-film-shots/>

3. Articol: *The Ultimate Guide to Camera Shots (50+ Types of Shots and Angles in Film)*, 2020: <https://www.studiobinder.com/blog/ultimate-guide-to-camera-shots/>

„Prima scânteie s-a aprins când scrolam pe Facebook și am văzut o poză postată de un fost coleg de liceu. Era o fotografie cu copilul său care ținea un semn cu textul: Ai nevoie de un prieten? Ai aici unul! Reacția mea imediată a fost: Pe cine crezi tu că păcălești?! (“You fake little shit!”) Apoi am fost surprinsă de propria mea reacție în fața unei fotografii cu un copil inocent, cu ochii mari. În același timp mi s-a părut foarte interesant că mi s-a întâmplat asta – trecuse mult timp de la liceu și nu credeam să mai am sentimentele acelea.”

- spune co-regizoarea și scenarista Eva-Maria Koskinen, într-o discuție purtată cu autorii fișei.

Vizionare plăcută!

SPIRĂLĂ, *spirale*, s.f. Curbă plană descrisă de un punct, care se rotește în jurul unui punct fix, depărtându-se din ce în ce mai mult de el. (DEX)

SPIRALA

Revizionare - min. 00.20 - 03.31

Suntem invitați în lumea propusă de cineaste printr-un plan întreg cu un personaj colectiv. Câteva balerine așteaptă ceva. Ghicim deja că suntem la o școală de balet. Din zâmbetele și nerăbdarea care apare pe fețele lor, pare ca așteaptă ceva plăcut.

Min. 00:21

Min. 00:30

Contraplanul, direcția opusă, este un plan mediu. El oferă răspunsul și confirmă așteptările. Anna, o femeie îmbrăcată, în costum de antrenore de balet (vârsta, poziția ei și hainele arată faptul că este profesoara) stă cu o pană în mână și amenință cu ea, jucăuș, elevele. Pentru câteva secunde camera panoramează printre balerine iar noi, spectatorii, ne simțim în mijlocul jocului.

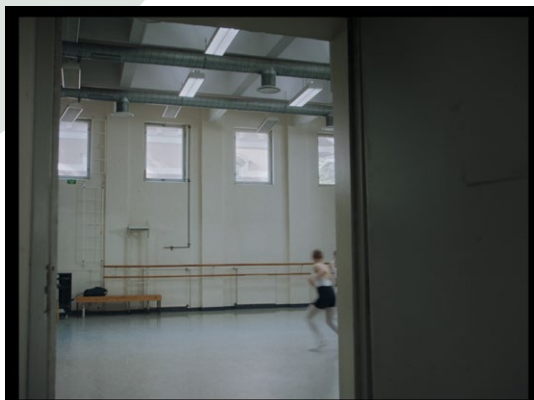
„Cu excepția Victoriei și a încă unei fete, restul de balerine fac parte din același grup de dans, pe care îl practică chiar la școala unde a fost filmat scurtmetrajul. Așa au fost alese pentru film.

E bine că erau dansatoare, pentru că erau obișnuite să se exprime fără cuvinte. Profesoara lor le spunea mereu: «Încearcă să afli cine ești, să fii tu însăși.» Așa că aveau tipul ăsta de susținere pentru a se exprima liber. Iar noi am putut fi atente la ele, pentru că ne-am separat treburile: Eva lucra cu fetele, eu lucram cu cele trei personaje principale. Ne-am pregătit mult pentru asta și ne sfătuiam înaintea fiecărui cadru. Când ești co-regizor, e important să delimitezi clar lucrurile, altfel riști confuzie, actorii nu știu de unde să își ia informația, pe cine întreabă dacă au făcut bine.”

-Povestește Salla Sorri, regizoarea filmului.

Camera se mută brusc în afara sălii. Nu mai suntem în mijlocul jocului, ci privitori ai lui dincolo de ușă. **Schimbarea de cadru care introduce tensiunea și anunță elementul perturbator (problema) trece aproape insesizabil, durează doar 4 secunde.**

Ați observat-o la prima vizionare?

Min. 00:55

Min.01:07

Apoi camera se mută din nou în afara ușii și, de această dată, rămâne acolo. Cadru e fix și, din reacțiile actriței, ne dăm seama că schimbarea de perspectivă din debutul scenei nu a fost întâmplătoare. Elementul perturbator este dincolo de ușă.

Din noi în mijlocul fetelor, înțelegem ce înseamnă jocul: eleva atinsă cu pana se așază în poziție de curs. **Fiecare cadru are o parte funcțională, din care spectatorul înțelege ceva despre personaj.**

□ *Pana, de exemplu, este parte din joc, dar oare ce ne spune ea despre profesoară ?*

Min. 01:23

Min. 01:28

Afară, contraplanul ne arată sala de așteptare a școlii de balet. Vedem părinți așezați stânga-dreapta, iar în centrul cadrului, o mamă și o fată care se grăbesc.

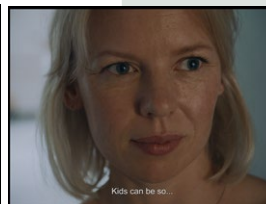
Camera se mută din nou pe fața Annei, apoi revine la sala de așteptare. În fiecare dintre aceste cadre, imaginea nu este fixă, ci se mișcă foarte încet în față. **Regizoarele folosesc un zoom extrem de lent pentru a crea tensiunea.**

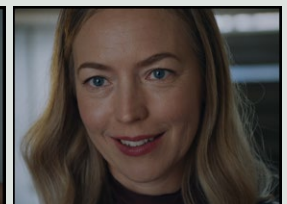
Min. 01:55

Min. 02:02

Min. 02:31

Min. 02:36

Odată cu intrarea fetei în sala de balet, misterul se elucidează. Anna și mama Victoriei fuseseră colege de școală pe vremea când Anna avea eczemă și se bâlbâia. **Tensiunea este subliniată și prin apropierea**

de personaje. Se pleacă de la un plan mediu strâns și se ajunge, treptat, la prim-plan: fețele lor ocupă aproape tot ecranul. Vedem expresii ale emoțiilor celor două și înțelegem astfel importanța momentului.

Min. 03:27

Ușa închisă marchează și finalul unei unități dramatice în care totul s-a petrecut în **continuitate temporară**. Aceasta este **prima tăietură clară, în spațiu și timp**.

Descrieți personajele și ce ați aflat despre ele identificând detaliile care au reieșit din dialog și cele care au devenit evidente prin imagine.

„În povestea noastră, conflictul explodează indirect. Mai întâi se presupune că avem de-a face cu un conflict între profesoară și bully, dar se dovedește a fi între profesoară și fiica mamei bully. Situația e dezechilibrată și complexă. În felul acesta am putut crea ce am vrut de la bun început pentru poveste: **o puternică senzație de incomod.**”

- spune regizoarea Salla Sorri, într-o discuție purtată cu autorii fișei.

Primul cadru din secvența Révérence (min 3.30 - 5.50), un plan general, cuprinde, datorită formatului 4x3 al filmului, întreaga încăpere, de la podea până la tavan. În niciun alt format ferestrele nu ar fi intrat în cadru. Așa, ele **oferă imaginii profunzime și lumină**.

Formatul a fost propus de directorul de imagine al filmului, chiar înainte să găsească locația. „În momentul în care am găsit locația și am început să ne gândim la cadre, a devenit evident că formatul 4x3 este perfect”, spune Eva-Maria Koskinen. „Cred că formatul ăsta are puterea de a te face conștient de ce se află în afara cadrului, tocmai pentru că limitează. Alegând acest format, am pierdut ocazia de a vedea mai mult din fete în anumite momente, dar am câștigat intensitate”, spune Salla Sorri.

Modul în care personajele sunt așezate în imagine nu este nici el întâmplător. Victoria face notă discordantă: **este singura îmbrăcată în negru, ceea ce o extrage din centrul personajului colectiv reprezentat de eleve. Costumul negru ne sugerează că personajul va căpăta importanță în continuare.**

Formatul 4/3 (aproape pătrat) este primul format de film, apărut odată cu invenția cinematografului. El a încetat să mai fie folosit odată cu largirea ecranelor (atât de TV cât și de cinema), iar astăzi reapare în special din motive stilistice.

„Când mă uit la un personaj încadrat într-un format 4x3, îl simt important. Peisajul nu-i fură asta. Nu este nimic în mijlocul a ceva imens. Formatul ăsta îi conferă respect și importanță. Este un format foarte uman, cred”, spune regizoarea Andreea Arnold, motivând decizia de a filma *American Honey* în format 4x3.⁴

4. Articol: The Rise, Fall and Return of the 4:3 Aspect Ratio, de Kelly Conaboy, 2020: <https://a24films.com/notes/2020/09/the-rise-fall-and-return-of-the-43-aspect-ratio>

SECVENȚA CHASSÉ/PASSÉ

min 06.21 - 07.17

Momentul **Chassé/Passé** este prima confruntare directă dintre profesoară și Victoria. Realizatoarele marchează asta începând secvența cu camera urmărind cele două personaje, la plan mediu strâns. Mai întâi pe Anna, apoi pe Victoria. În felul acesta, simțim că despre ele va fi vorba, cu ele vom merge mai departe. Continuarea, cadrul în care cele două sunt împreună, separate de restul grupului, confirmă această așteptare.

Împărțită pe momente, secvența **Chassé/Passé** este compusă dintr-un conflict ce escaladează, cu victorii și înfrângeri pentru ambele personaje:

1. Totul este normal, ora de balet decurge bine, dar Victoria dorește să execute un anumit exercițiu și insistă.
2. Profesoara încearcă să o liniștească, dar fata mai întâi îi corectează limbajul și apoi ignoră comenzile, insistând să faca cum vrea ea. Ba mai mult, convinge întreaga clasă să o imite. Totul pare pierdut pentru profesoară.
3. În final, profesoara își folosește vârsta poziția și experiența: o infantilizează și o ridiculizează pe Victoria în fața colegelor care o aplaudaseră mai devreme.

■ Cadrul final al secvenței, un plan mediu, ne oferă reacțiile fetelor la răspunsul profesoarei. Ce emoții citim în ele? Cine a câștigat la finalul secvenței? Despre ce fel de victorie e vorba?

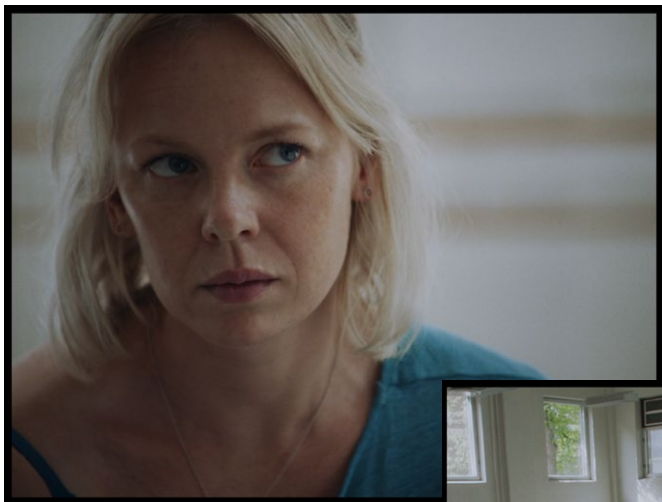

„A fost jenant, nu știam ce să spun. Nu-mi aminteam cum o cheamă. Am întrebat-o dacă își amintește de mine. Și pe urmă... îmi venea să spun că ea e... Față-de-mătreață! Super scârbos. Cum de ne-a venit o asemenea idee? Față-de-mătreață... E super nasol, nu mai râde! Cum puteam să-i spunem așa? Nici măcar nu-mi mai aminteam numele ei adevărat.”

Secvența de pauză începe cu un cadru larg, în care o vedem pe Anna cum urcă scara până la fereastră. Apoi camera se apropie de personaj printr-o mișcare fluidă, **trecând de la un prim-plan mediu la aproape un gros-plan, pentru a marca intensitatea momentului.** Auzim replicile mamei, dar nu o vedem. Suntem, însă, martorii efectului pe care ele îl au asupra profesoarei.

Voi cum ați filma secvența asta? Folosiți notiunile învățate până acum și încercați o altă abordare vizuală. Ce s-ar schimba, de exemplu, dacă Anna ar părăsi sala de balet, sau dacă am vedea de partea cealaltă a ferestrei, sau dacă nu ar fi singura care aude asta?

Regizoarele finalizează povestea printr-o acțiune. În secvența finală (min 15.05 - 16.50), femeile șterg împreună balta de pe jos. Secvența se încheie cu un cadru plonjat.

„Finalul scenariului era foarte diferit. Avea aceeași esență, dar se vorbea. Vorbeau și copiii și personajele principale. Ne întrebam cum să facem asta cât mai simplu cu puțință. Și, în timp ce filmam, am realizat că replicile lor nu sunau chiar bine. «Cum ar fi să le scoatem, să facem fără?», am zis. «N-avem cum, așa e în scenariu», mi-a răspuns Salla. «Lasă scenariul!», am zis eu. Până la urmă, asta am decis să facem, să scoatem vorbele. Ne bucurăm tare de decizia luată.”
- spune co-regizoarea și scenarista Eva-Maria Koskinen.

Imaginați o altă secvență de final pentru această poveste.

„Nu este un film despre cum să scăpăm odată pentru totdeauna de bullying, ci despre cum să ne asumăm propriile greșeli și astfel de situații incomode, cum să ne susținem unii pe ceilalți și să fim buni, chiar dacă greșim. Am vrut să creăm atmosfera asta de sprijin reciproc pentru a genera realizarea că, da, **e greu să fii părinte, e greu să fii profesor, e greu să fii copil.**”

- spune Salla Sorri.

DEZVOLTARE PERSONALĂ PRIN ARTĂ
Subiecte de discuție și activități propuse:

- Revizionați două secvențe: Ca-ca (min. 11.28-12.54) și Arabesque (min 12.55 - 15.04). Observați cum se construiește acolo tensiunea prin imagine. Enunțați escaladarea conflictelor pe modelul din secvența Chassé/Passé.
- Descrieți cele trei personaje – profesoara, mama și Victoria – în câte un paragraf.
- Ce ați simțit în timpul vizionării: furie, enervare, surpriză, milă? Încercați să descrieți emoțiile prin care ați trecut.
- Cum simțiți că a reacționat profesoara pe parcursul poveștii? A încercat să se răzbune pentru ce i s-a întâmplat în copilărie? Și dacă da, în ce moment ați simțit asta cel mai puternic?
- Ce se întâmplă în mintea mamei pe tot parcursul poveștii? Credeți că se simte vinovată, speriată, că regretă?

- Dacă ar fi să vorbim în termeni de vinovăție, cine vi se pare că este cea vinovată: mama sau profesoara?
- Dacă ați fi una dintre colegile Victoriei și ați asista la o scenă similară, cum credeți că ați reacționa?
- Ce calități ar trebui să aibă un profesor?
- Care credeți că este cel mai greu lucru când ești părinte/profesor?
- Cum vedeți raportul de autoritate dintre profesor și elev în acest film? Cum este el în realitate?
- Cum influențează dinamica dintre personaje faptul că avem de-a face cu un univers feminin? Cum credeți că ar fi fost diferită povestea dacă ar fi fost și băieți/bărbați printre personaje?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

FINLANDA - EDUCAȚIE ANTI-BULLYING

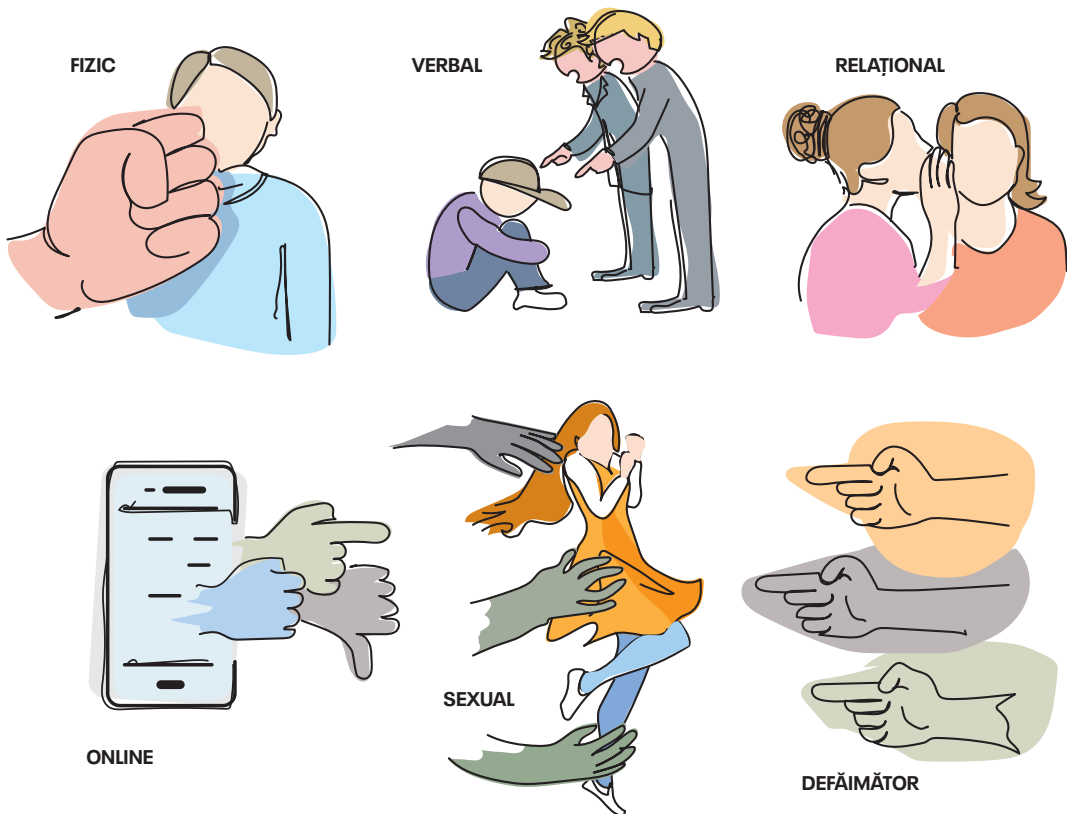
Finlanda este, în 2022 pentru al cincilea an la rând, cotată ca fiind cea mai fericită țară. Sistemul de educație din Finlanda este cunoscut drept unul dintre cele mai eficiente din lume și primul din lista motivelor care explică statistica de mai sus. Printre principiile care stau la baza lui se numără: oportunități egale, multidisciplinaritate, învățarea prin joc, învățarea personalizată, absența testelor standard, puține teme, profesori autonomi, suport tehnologic, educație inclusivă, educație pe toată durata vieții.⁵

Cu toate acestea, bullyingul este prezent nu doar în povestea acestui film, ci și în școlile din Finlanda. Drept răspuns, Finlanda a generat KiVa, un amplu program anti-bullying. KiVa este bazat pe trei elemente: prevenție, intervenție și monitorizare. Programul a fost dezvoltat la Universitatea din Turku (Finlanda), cu finanțare de la Ministerul finlandez al Educației și Culturii, și a început să fie implementat în școli în 2009. Eficacitatea KiVa a fost dovedită științific printr-un studiu național de proporții, randomizat și controlat, iar acum programul este folosit și în alte 14 țări (printre care Belgia, Olanda, Spania, Italia, Cehia sau Estonia), fiind cel mai studiat program anti-bullying din lume.⁶

DESPRE BULLYING

Bullying-ul este o formă de comportament agresiv prin care cineva provoacă în mod intenționat și repetat răni sau disconfort altor persoane. Bullying-ul poate lua forma contactului fizic, a cuvintelor sau a acțiunilor mai subtile.

Persoana agresată are de obicei probleme în a se apăra și nu face nimic pentru a „provoca” agresiunea.

5. Despre sistemul de educație finlandez, listă cu toate școlile din Finlanda și descrierea lor, Education Finland, 2020 - https://www.educationfinland.fi/sites/default/files/2020-06/EducationFinland_LearningTogether_2020_0.pdf

6. Site KiVa - program anti-bullying: <https://www.kivaprogram.net/what-is-kiva/>

CE ÎNSEAMNĂ BULLYING?

Agresiunea de tip bullying include mai multe elemente:

Intenția: cel care este în postura de agresor rănește cu intenție pe altcineva, care devine victimă.

Poziția de superioritate: agresorul se află de bicea într-o poziție de putere, el alegându-și o victimă vulnerabilă, care nu se poate apăra singură. Superioritatea agresorului se poate manifesta prin forță fizică, accesul la informații stânjenitoare și dăunătoare pentru victimă, sau pur și simplu prin popularitate.

Caracterul repetitiv: pentru a fi considerat bullying, faptele de agresiune trebuie să fie repetate pe o anumită perioadă de timp.

Bullying-ul poate lua mai multe forme: amenințarea verbală, împrăștierea de informații false, violența fizică și verbală, izolarea victimei de grupul social din care face parte.

Bullying-ul poate apărea în orice context social: la școală, în cadrul activităților recreative extracurriculare, în interiorul familiei, pe social media sau chiar la locul de muncă.

De cele mai multe ori putând fi perceput ca o glumă la început, bullying-ul se transformă, treptat, într-o formă de abuz extrem de dăunător pentru victimă.

EXISTĂ 4 TIPURI DE BULLYING

1 Bullying verbal

Este o manifestare verbală ce are ca scop intimidarea persoanei agresate:

- Tachinarea
- Porecle
- Comentariile sexuale neadecvate
- Sarcasm
- Insulte
- Jigniri
- Amenințarea de a provoca ceva rău

2 Bullying fizic

Este o manifestare fizică ce are ca scop rănirea fizică sau distrugerea de obiecte:

- Amenințare prin ridicarea pumnului
- Lovire
- Împingere
- Îmbrâncire
- Bătaie
- Distrugerea lucrurilor celuiilalt
- Gesturi obscene

3 Bullying social

Deseori numit și bullying relațional, acesta afectează reputația și relațiile sociale ale victimei:

- Excluderea și izolarea intenționată a acesteia
- Influențarea altor persoane de a nu fi prieteni cu acea persoană
- Bârfitul, lansarea și răspândirea zvonurilor despre acea persoană
- Punerea persoanei într-o situație stânjenitoare în public

4 Bullying electronic (cyberbullying)

Se manifestă în mediul online, prin folosirea dispozitivelor digitale (telefon, computer, tabletă, etc.). Cel mai des apare pe rețelele de socializare (Facebook, Instagram, TikTok, Snapchat etc.), pe platformele de mesagerie online (Whatsapp, Telegram, Viber etc.), pe platformele de jocuri (Twitch, Discord etc.), dar și pe alte platforme cu caracter social. O diferență dintre cyberbullying și bullying este amprenta digitală pe care cyberbullying-ul o lasă în mediul online. În acest caz, victima poate folosi drept dovadă capturi video ce rămân salvate pe dispozitivul respectiv.

Manifestări ale cyberbullying-ului:

- Răspândirea minciunilor sau postarea de fotografii stânjenitoare ale cuiva pe rețelele de socializare.
- Transmiterea de mesaje supărătoare, intimidante, sau de amenințări prin platformele de mesagerie.
- „Furarea” identității unei persoane și transmiterea în numele acesteia de mesaje răuvoitoare cuiva.^{7,8}

7. *Bullying-ul și efectele unui fenomen distrugător*, de Ileana Andreescu, 2022: <https://www.reginamaria.ro/articole-medicale/bullying-ul-si-efectele-unui-fenomen-distrugator>

8. *Bullying*, definiție pe American Psychological Association, Dictionary of Psychology: <https://www.apa.org/topics/bullying>

STATISTICI

12% dintre copii sunt expuși abuzului verbal în familie, procentul ajunge la **22%** în mediul școlar.

56%

dintre părinți au declarat că-și pedepsesc copiii dacă greșesc. Atunci când sunt pedepsiți, copiii trăiesc stări de tristețe (**38%**), vinovăție (**29%**) și nefericire (**28%**).

76% dintre copii spun că profesorii îi ceartă atunci când greșesc.

6%

6% dintre copii afirmă că se simt lipsiți de apărare atunci când sunt pedepsiți, **3%** declarând chiar că se simt părăsiți.

Copiii afirmă că **suferă în tăcere (43%), plâng sau vorbesc cu cineva (36%),** doar **8%** dintre respondenți indicând că, atunci când sunt pedepsiți, **își închipuie că se răzbună.**

Ca atitudine generală față de **pedeapsa corporală, 21% dintre părinți și-au exprimat acordul față de bătaie** ca modalitate de sancționare a comportamentelor indezirabile ale copiilor.⁹

Filmografie:

■ *American Honey*, 2016, regia Andrea Arnold, Anglia-SUA, 163 min
Despre film: https://www.imdb.com/title/tt3721936/?ref_=fn_al_tt_1

9. Studiu privind abuzul împotriva copiilor, Salvați Copiii România, 2021: <https://www.salvaticopiii.ro/sci-ro/files/c9/c99e14ae-3c3b-4207-86fd-71a960d74253.pdf>

PRIMĂRIA ȘI
CONSILIUL LOCAL
CLUJ-NAPOCA

CONSILIUL
JUDEȚEAN
CLUJ

INSPECTORATUL ȘCOLAR
JUDEȚEAN CLUJ

CENTRUL
CULTURAL
CLUJEAN

fondation
BOTNAR

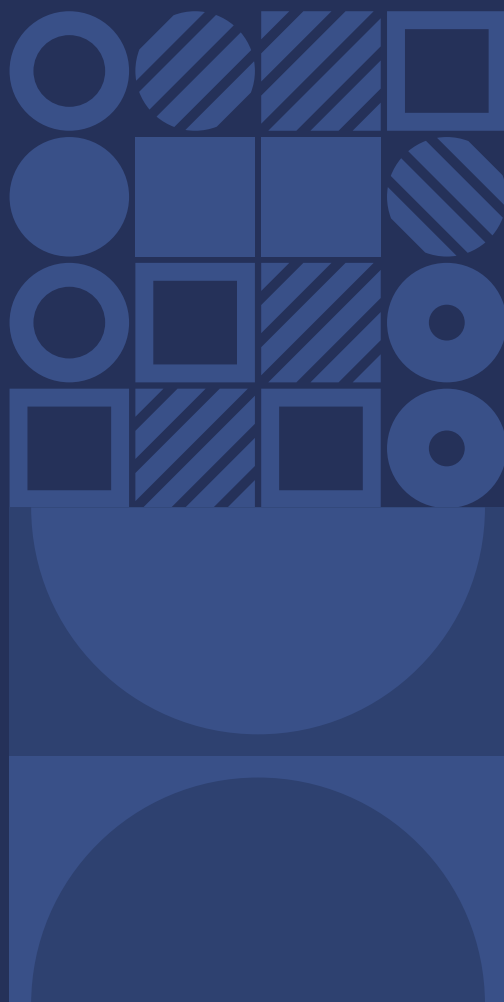
UBB

COLEGIUL NAȚIONAL
GHEORGHE
ȘINCIU
LITTERIS ET PIETATI SACRUM

VISIT CLUJ
The Heart of Transylvania

 Ora de cinema

Program de educație cinematografică
și educație prin film

2022

oradecinema.tiff.ro

ISBN: